

Lastensuojelun jälkihuollon seuranta – kysely hyvinvointialueille

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Saate

Lastensuojelun lakimuutoksen myötä hyvinvointialueen velvollisuus lastensuojelun jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään, kun nuori täyttää 23-ikävuotta. Uusi ikäraja on astunut voimaan 1.1.2024, mutta siirtymäsäännöksen myötä 23 vuotta täyttäneiden oikeus lastensuojelun jälkihuoltoon päättyy 30.6.2024.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella selvitetään touko-elokuun 2024 aikana, miten lastensuojelulain (417/2007) mukaisen jälkihuollon ikärajan laskeminen toteutetaan hyvinvointialueilla ja millaisia vaikutuksia ikärajan laskemisella on palvelujen järjestämiseen, tuottamiseen sekä aikuistuvien nuorten tukeen.

Vastauksia pyydetään 15.8.2024 mennessä.

Vastaaja: hyvinvointialueen lastensuojelun jälkihuollon johtavat viranhaltijat

Vastausohje: kysely koskee 18 ikävuotta täyttäneitä lastensuojelun jälkihuoltoon oikeutettuja nuoria ja heidän palveluitaan hyvinvointialueitasolla. Kyselyyn vastataan huhtikuun 2024 tilanteen mukaan, ellei toisin mainita.

Aineiston käsittelystä vastaavat THL:n tutkijat ja tulokset raportoidaan hyvinvointialueittain.

Kysely on laadittu THL:n Erytispalvelut-yksikön lastensuojelun osaamiskeskittymässä. Lisätietoja kyselystä antaa tarvittaessa kehittämispäällikkö Laura Yliruka ja hankepäällikkö Tanja Hirschovits-Gerz. etunimi.sukunimi@thl.fi

Kysely

Olen lukenut tietosuojailmoituksen ja hyväksyn, että vastauksiani käytetään THL:n selvityksessä

- Kyllä
- Ei

Vastaajan tiedot

- Etunimi
- Sukunimi
- Sähköposti
- Titteli

Vastaukset koskevat hyvinvointialuetta *

- Listaus hyvinvointialueista

Vastaus perustuu (monivalinta) *

- Keskusteluun organisaatiossa, työryhmässä tai jälkihuoltoa toteuttavien työntekijöiden kanssa
- Keskusteluun laajemmin yhteistyökumppanien kanssa.
- Asiakastietojärjestelmään
- Muuhun asiakkaista kerättyyn tietoon

Jälkihuollon järjestämisen tilanne

1. Jälkihuollossa olevien asiakkaiden lukumäärä vuoden 2023 lopussa koko hyvinvointialueellasi. Jos ei ole tiedossa tarkkaa lukumäärää, merkitse arvio.

2. Kuinka moni jälkihuollon nuori täyttää vuoden 2024 kuluessa 23 vuotta? Jos ei ole tiedossa tarkkaa lukumäärää, merkitse arvio

3. Miten lastensuojelun jälkihuollon työ on organisoitu hyvinvointialueella?

- Jälkihuolto muodostaa oman toiminnallisen kokonaisuuden
- Jälkihuolto toteutetaan osana lastensuojelua
- Jälkihuolto toteutetaan osana aikuissosiaalityötä
- Muuten, miten?

4. Miten alaikäisten lastensuojelun jälkihuollon työ on organisoitu?

- Alaikäisten jälkihuolto toteutetaan osana lastensuojelua
- Alaikäisten jälkihuolto toteutetaan muualla kuin lastensuojelussa, miten?

Jälkihuollon toimivuus

5. Miten hyvin pystytte vastaamaan jälkihuollossa olevien nuorten tuen ja palvelujen tarpeisiin?

	Erittäin huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Erittäin hyvin
Kun on kysymys hyvinvointialueen omasta jälkihuolto saavasta nuoresta				
Kun on kysymys toisen hyvinvointialueen jälkihuoltoon oikeutetusta nuoresta, joka asuu alueellanne				

6. Nuorille, jotka asuvat muualla kuin sijoittajahyvinvointialueella on nimetty omatyöntekijä molemmilla hyvinvointialueilla

- Kyllä
- Ei

7. Missä määrin hyvinvointialueellanne järjestetään harkinnanvaraista (LSL 75§ 2 momentin mukaista) jälkihuoltoa?

- Ei lainkaan
- Jonkin verran
- Runsaasti

8. Ostatteko lastensuojelun jälkihuoltoon kehitettyjä palvelu- ja tukipaketteja

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Runsaasti
kolmannelta sektorilta (yleishyödyllisiltä yhteisöiltä)			
yrityksiltä			

9. Jälkihuolto tuotetaan pääosin hyvinvointialueen omina palveluina

- Kyllä
- Ei

Jälkihuollon ikärajan laskemisen vaikutukset.

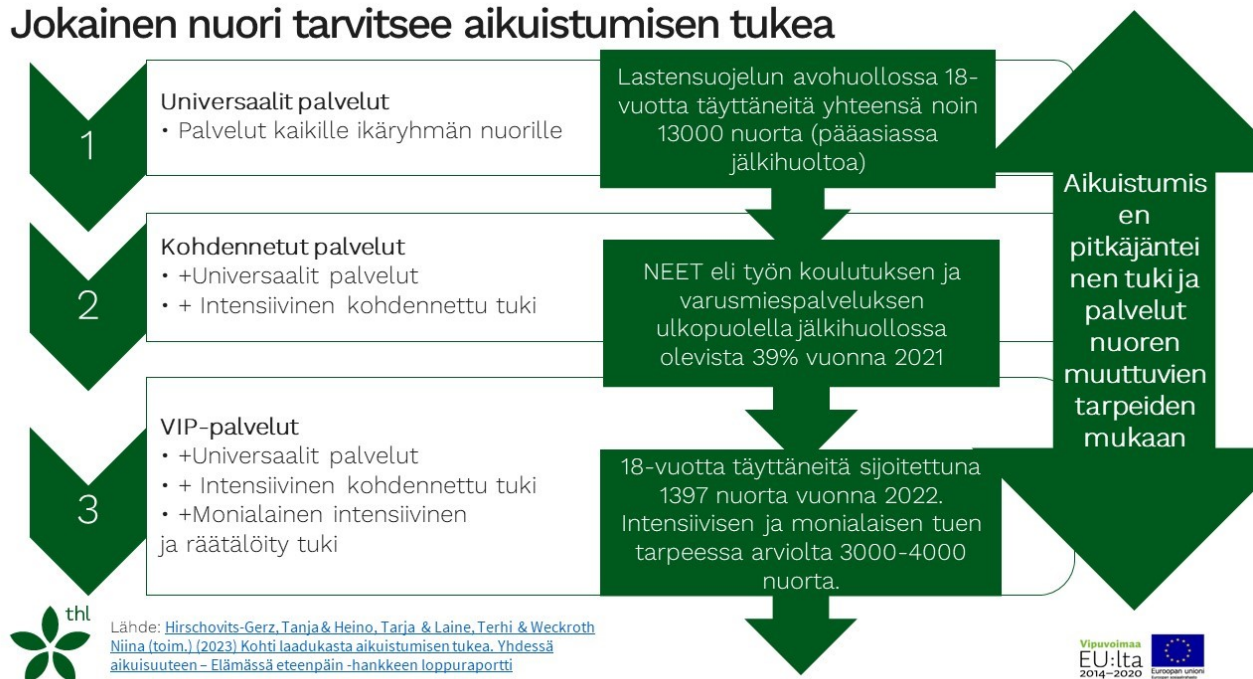
10. Miten arvioitte, että kunkin 23 täyttävän nuoren tarpeisiin vastaava kokonaisvaltainen arjen tuki järjestyy alueellanne vuonna 2024 lakisääteisen jälkihuollon päättyessä?

- Erittäin huonosti
- Melko huonosti
- Melko hyvin
- Erittäin hyvin

11. Tarkenna edellistä kysymystä halutessasi

12. Kuinka moni jälkihuollossa oleva nuori on erityisen tuen tarpeessa? (arvio prosentteina)

Jokainen nuori tarvitsee aikuistumisen tukea

Kuva 1.

13. Kuinka moni vuonna 2024 23 vuotta täyttävä nuori arvionne mukaan on (kuva 1)

- luokassa 1
- luokassa 2
- luokassa 3
- en osaa arvioida

14. Perustele vastaustasi.

15. Onko hyvinvointialueella tehty päätöstä jatkaa jälkihuoltoa vastaavaa tukea yli 23-vuotiaiden osalta?

- Kyllä, mihin ikävuoteen saakka?
- Ei

16. Tarkenna edellistä vastausta. Liittykö tuen jatkamiseen jotakin ehtoja?

17. Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan lasku 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen...

	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
on aiheuttanut muutoksia jälkihuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen hyvinvointialueella					
lisää jälkihuollossa olevien tuen resurssia, sillä jälkihuollon työntekijöiden asiakasmäärä pienenee					
jälkihuollossa oleviin nuoriin kohdistuvaa työntekijäresursseja pienennetään lakimuutoksen seurauksena alueellamme					

on vauhdittanut jälkihuollon kehittämistä monialaiseksi aikuistumisen tueksi					
on vahvistanut monialaista yhteistyötä jälkihuollossa olevien nuorten asioissa muiden sotepalveluiden sekä muiden toimijoiden kanssa					
aikuissosiaalityössä (= nuorten aikuisten sosiaalityö) on riittävästi erityisosaamista tukea jälkihuollosta siirtyviä nuoria					

Suunnitelmallinen siirtymä

18. Hyvinvointialueella pystytään turvaamaan jälkihuolto-oikeuden piirissä olevien suunnitelmallinen siirtymä tarpeenmukaisten muiden palveluiden ja etuuksien piiriin jälkihuollon päättyessä (tilanne 2024 lakimuutoksen aikaan 23-vuotta täyttävien osalta)

- Täysin eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Ei samaa eikä eri mieltä
- Osittain samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä

19. Millä tavoin siirtymä muihin palveluihin on tarvittaessa varmistettu ja jälkihuollon asiakkuus on lopetettu?

20. Oletteko kehittäneet innovatiivisia toiminta- ja tai yhteistyökäytäntöjä 23 vuotta täyttävien nuorten palveluiden siirtymävaiheen varmistamiseksi?

- Kyllä, millaisia?
- Ei

21. Miten lakimuutoksesta/siirtymästä on tiedotettu nuorelle ja heidän läheisilleen?

22. Mitä palveluja tulisi kehittää jälkihuollosta pois siirtyville nuorille?

23. Toteutuuko alueella kokonaisvaltainen (poikkihallinnollinen ja monitoimijainen) yhteistyö hallitusohjelman nuorisokirjausten mukaisesti ([Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma, VANUPO](#))

- Kyllä
- Ei

24. Onko nykyistä lastensuojelulakia tarve muuttaa jälkihuollon osalta? Jos niin miten? (Voit ehdottaa rohkeasti ja radikaalistikin uutta)

25. Voit antaa palautetta tämän kyselyn toimivuudesta ja muita terveisiä